

In het spronggewricht (de hak) bevinden zich de spatgeleding. Dit zijn 3 kleine botjes in het gewricht die fungeren als schokbrekers, en die tevens ondersteunen bij licht draaiende bewegingen. Wanneer deze 'schokbrekers' overbelast raken is er sprake van een vorm van spat. Deze overbelasting kan ontstaan door een afwijkende stand van de hoeven, koehakkig staan en door het niet goed gebruiken van de rug. Door een vaak stampende manier van lopen en het niet willen buigen van het spronggewricht wordt de belasting op de spatgeleding groter en zal het paard aan een of twee achterbenen kreupel lopen.

Onderzoek

Een kreupelheidsonderzoek is noodzakelijk om vast te stellen of er sprake is van spat. Allereerst worden er buigproeven uitgevoerd; het been van het paard wordt gedurende anderhalve minuut sterk gebogen in het spronggewricht. Als het paard daarna weg draaft zal er, bij spat, een kreupelheid te zien zijn. Dat maakt de buigproef positief. De dierenarts kan er voor kiezen de spatgeleding plaatselijk te verdoven om de diagnose te stellen. De pijn wordt lokaal uitgeschakeld, het paard zal hierna dus goed lopen. Om het geheel te bevestigen worden er röntgenfoto's gemaakt. Zeker in het begin van het spat-proces hoeven er geen veranderingen op de foto zichtbaar te zijn. Bij een verder gevorderd stadium zijn die veranderingen wel te zien. Er zal osteolyse zichtbaar zijn, een soort oplossen van het bot. Het lichaam reageert hierop door de boel weer 'dicht te metselen', botnieuwvorming. Uiteindelijk zullen de gewrichtjes geheel aan elkaar groeien en zal de pijn over zijn.

Behandeling

Spat is niet te genezen maar wel goed te begeleiden. Zo zijn er een aantal mogelijkheden:

- **Aangepast beslag door de hoefsmid**
- **Medicatie**
Een behandeling met het medicijn Tildren®, dit stopt de osteolyse (botafbraak) en bevordert het opbouw proces van het bot.
- **Training**
Training, leren te lopen vanuit een gekanteld bekken, en dus minder belasting van de spatgeleding. Dit laatste is zeer belangrijk. Bij paarden met spat worden vaak rugproblemen gezien die ook aandacht en behandeling nodig hebben. Bespreek dit met uw dierenarts.
- **Equine-Aquatrainier**
Een relatief nieuwe en zeer geschikte trainingsmethode/revalidatietherapie voor paarden met rugproblemen is de Equine-Aquatrainier. De Equine-Aquatrainier is het beste te omschrijven als een sluis die gevuld kan worden met water. In deze sluis beweegt het paard op een loopband die traploos op diverse snelheden gezet kan worden (tot 15 km/u). Het waterniveau kan worden ingezet van 0 cm tot een maximale hoogte van 1.60 m. Het individuele programma van het paard wordt samengesteld uit variërende snelheden en een variërende waterhoogte. Bij rugproblemen, een oorzaak van veel kreupelheden, is de weerstand van het water van belang in het herstelproces. Door de weerstand van het water worden de spieren meer getraind en bij lager water tilt het paard zijn benen hoger op, waardoor het bekken naar achteren kantelt en er lengte wordt gemaakt in de bovenlijn. Dit is wat we graag willen zien: dat een paard door de kanteling van het bekken en verlenging van de rug- en halsspieren in staat is zijn achterbenen goed onder het lichaam te zetten en beweegt met juist ruggebruik. Op deze manier trainen we onbelast en op ontspannen wijze een goed achterbeengebruik van het dier, terwijl de rug- en buikspieren optimaal aan het werk gezet worden.

Voor meer informatie over de Equine Aquatrainier: <http://www.fpcdehofstede.nl>